

Klima: Det er blevet vådere og markant varmere i Danmark

DMI har smugkigget på den kommende klimanormal for Danmark – og tallene taler tydeligt:

Det er blevet 1 grad varmere og 40 mm vådere på 30 år. Klimaforandringerne er med andre ord noget, som foregår lige nu.

DMI har kigget på klimatal for Danmark, og her står det klart, at klima er et "varmt" emne i mere end en forstand – gennemsnitstemperaturen er nemlig steget med 1 grad i Danmark på kun 30 år.

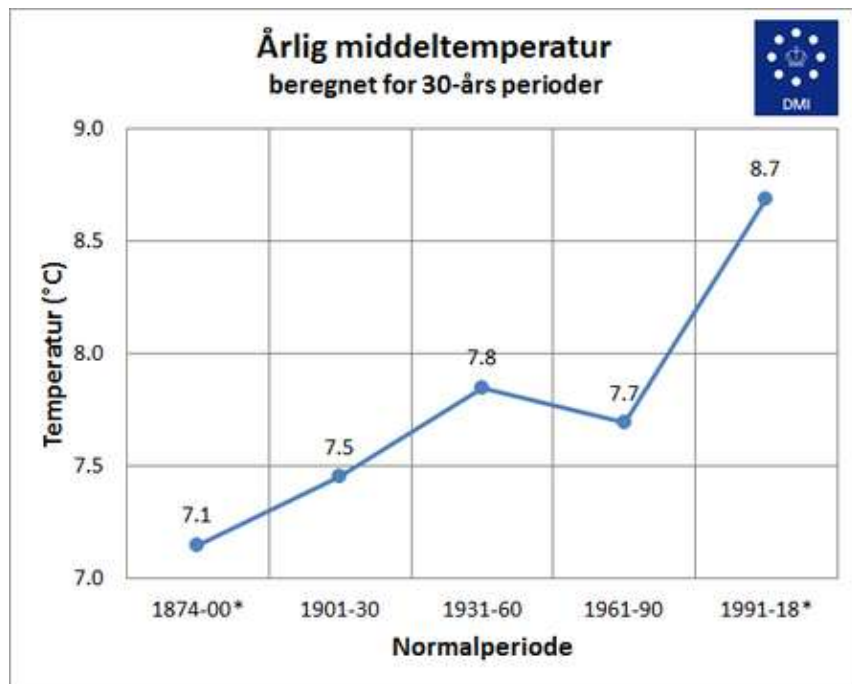
Det "normale" danske klima beskrives på basis af 30 års klimanormaler. Den seneste klimanormal gælder for perioden 1961-90, og den skal derfor afløses af en ny klimanormal, gældende for perioden 1991-2020, når den er klar om et par år.

"Klimaet er under forandring, og det går rigtigt stærkt. Det er både blevet varmere og vådere. På små 30 år er årsmiddeltemperaturen steget med 1 grad, og det er blevet omkring 40 mm vådere. En så voldsom temperaturstigning har vi ikke set før, når vi sammenligner med tidligere normalperioder. Stigningen i nedbøren er ikke helt så markant, men til gengæld ses der en stor sæsonmæssig forandring. Det må siges at være en markant klimaforandring, vi er vidne til" fortæller Mikael Scharling, der er klimatolog på DMI.

Peter Langen, som forsker i klimaforandringer på DMI, supplerer:

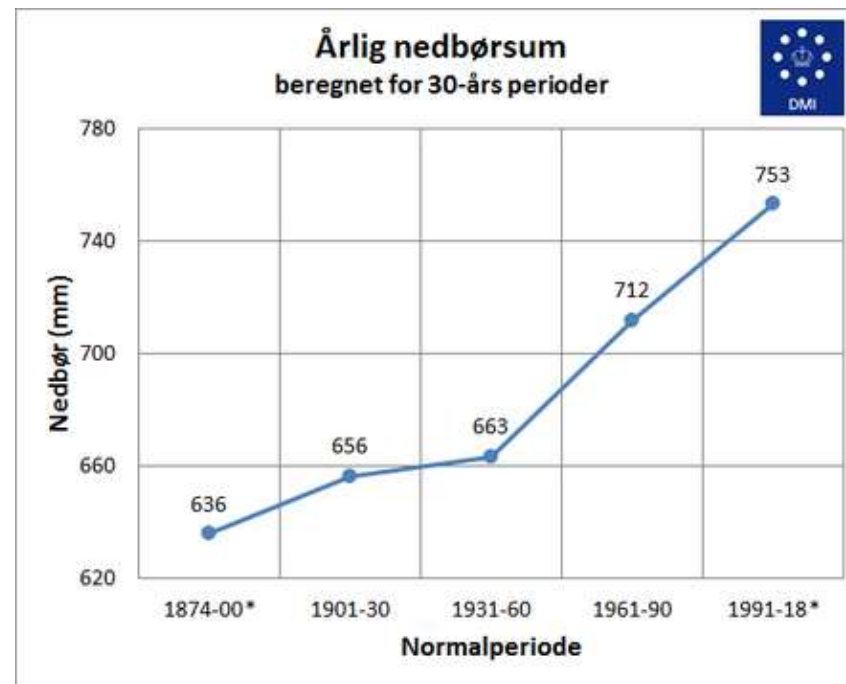
"Om det er 8 grader varmt eller 9 grader varmt, er jo ikke noget, vi mærker i hverdagen. Men temperaturstigningen kommer til udtryk i ekstremerne. Vi får flere hedebølger, flere varmerekorder og flere nedbørsrekorder."

Temperaturen stiger markant, når vi sammenligner de to normalperioder 1961-90 og 1991-2018. For de ældre normaler ses ikke samme stigning.

* Referenceperioden er ikke komplet.

Den årlige nedbørsum er mere eller mindre støt stigende igennem hele perioden. Nedbørsmængden øges i gennemsnit med ca. 1 mm om året.

* Referenceperioden er ikke komplet.

Normalperiode	Årlig middeltemperatur (°C)	Årlig nedbørsum (mm)
1874-00*	7.1	636
1901-30	7.5	656
1931-60	7.8	663
1961-90	7.7	712
1991-18*	8.7	753

Tabel over årlige nedbørsum og middeltemperatur opgjort i 30-års perioder.

* Referenceperioden er ikke komplet.

Enkeltstående vejrrekorder skyldes vejr og klima

Og netop ekstreme vejrhændelser kan få os til at snakke om klimaforandringer, men her er det vigtigt at holde tungen lige i munden og skelne mellem vejr og klima. Vejr er udviklingen af lavtryk og højtryk på den korte bane – altså fra dag til dag eller over uger og måneder. Hvordan skyer og sol fylder på himlen, om det blæser en bidsk kuling fra vest, om regnen står ned i stænger, eller om det er knastørt – alt det vi hører om i vejrudsigterne. Klima er derimod et gennemsnit af dagligdagsvejret over en lang periode på fx 30 år.

Og det er netop derfor, en enkeltstående vejrrekord *ikke* kan siges at ske på grund af klimaforandringer.

”En vejrrekord kræver mere end 'bare' klimaforandringer. Når vi får en vejrrekord, betyder det, at højtryk og lavtryk har stået på den helt 'rigtige' måde, så vi fx får tørke eller regnvejr i en relativt lang periode.” forklarer Peter Langen og fortsætter:

”Hvis vi oven i den gunstige vejrudvikling har et gennemsnitsklima, som gradvist bliver varmere, så er betingelserne for alvor til stede for at slå en varmekord eller en nedbørrekord, da der vil være mere fugt bundet i den varme atmosfæren. Så kort sagt: Klimaforandringer er ikke i sig selv skyld i, at vi får en rekord, der skal den rigtige vejr-situation til, men det er medvirkende til det.”

Vejrrekorder tegner et tydeligt mønster

Når vi kigger på fordelingen af vores rekorder, tegner der sig dog et tydeligt mønster. Stort set alle vores kulderekorder stammer fra ”gamle” dage før 1980'erne, og alle varmekorderne er kommet i løbet af de sidste 30-40 år.

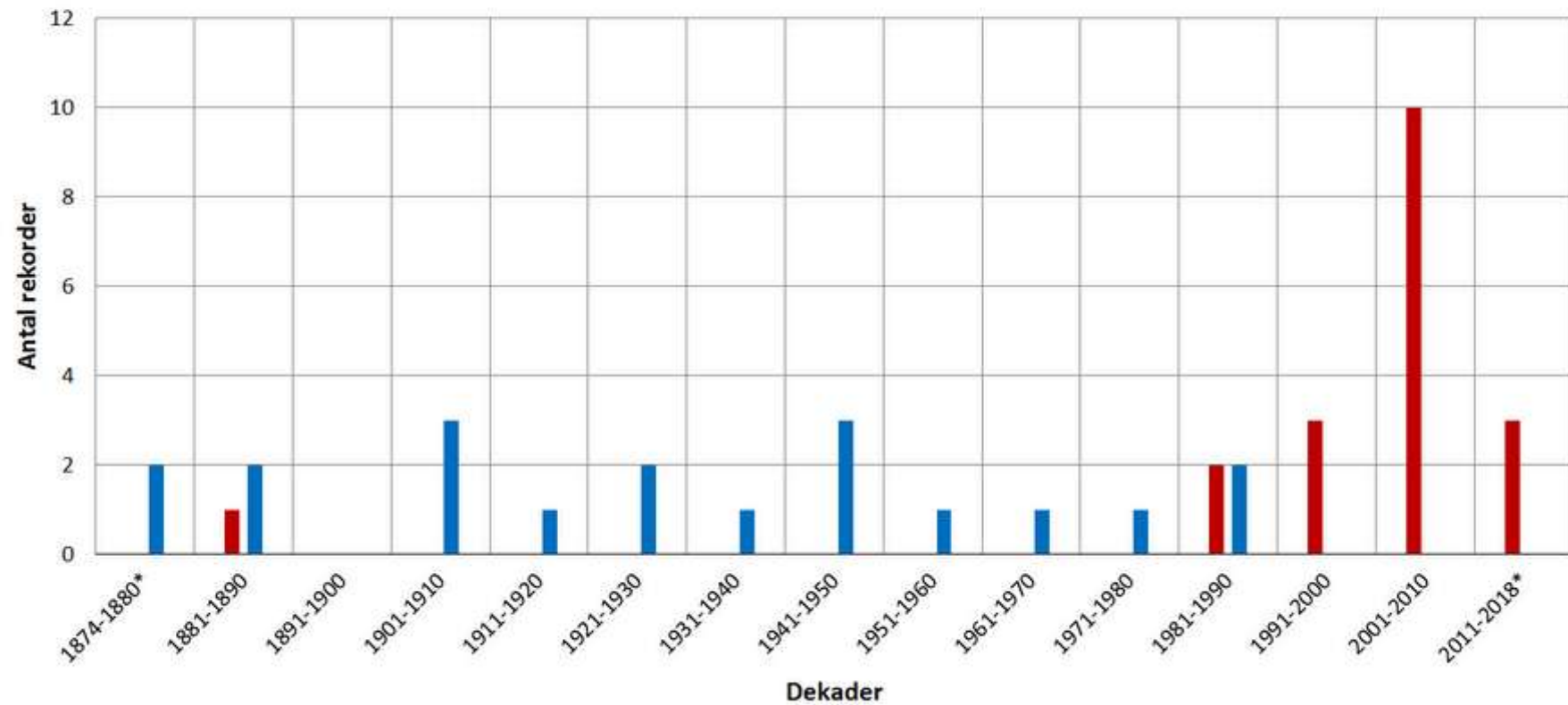
”Det er simpelthen fordi, alle de gamle varmekorder er blevet sløjftet af nye *varmere* varmekorder, mens de gamle kulderekorder får lov til at stå, fordi det sjældent bliver så koldt som i gamle dage,” fastslår Peter Langen og fortsætter:

”Vi kan *ikke* sige, at den enkelte rekord skyldes klimaforandringer, men kigger vi på det samlede billede af alle rekorderne og deres udvikling, siger det os noget om, at klimaet er blevet varmere.”

Tidsmæssig fordeling af middeltemperaturrekorder for måneder, sæsoner og år (1874-2018)

■ Varmerekorder ■ Kulderekorder

Her ses fordelingen af middeltemperaturrekorder for måneder, sæsoner og år (1874-2018). De fleste varmekorder er koncentreret inden for de seneste 30-40 år, mens kulderekorderne stort set er koncentreret før 1980'erne.

* Referenceperioden er ikke komplet.

Af Anja Fonseca

2. april 2019

Se flere nyheder fra DMI ♦ Modtag [pressemeldelser](#) fra DMI på mail

Hent vores app til [iPhone](#) eller [Android](#) ♦ Følg DMI på [X](#), [LinkedIn](#) og [Instagram](#)